

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

30 NOVEMBER 1993

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1994**

VERSLAG

**namens het Advies- en Overlegcomité Brussel en Vlaams-Brabant
uitgebracht door de heer E. Van Vaerenbergh
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van het advies- en overlegcomité :

Voorzitter : de heer H. Suykerbuyk.

Vaste leden : de heer Cardoen, mevrouw S. Creyf en de heren G. Geens, W. Martens en H. Suykerbuyk ;

de heren R. De Wulf, F. Dielens, L. Peeters en R. Swinnen ;

de heer W. Cortois, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck en de heer F. Vermeiren ;

de heer J. Van Hauthem ;

de heer E. Van Vaerenbergh ;

de heer A. De Boeck.

Plaatsvervangers :

de heren J. De Seranno en H. Marsoul, mevrouw T. Merckx-Van Goey en de heren M. Van Peel en E. Van Rompuy ;

de heren M. Logist, A. Schellens, J. Timmermans en D. Van der Maelen ;

de heren R. Daems, L. Pierco en S. Platteau ;

de heer F. De Man ;

de heer V. Anciaux ;

de heer W. De Vlieghe.

Zie :

15 (1992-1993)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen 1 tot XXIV
- Nrs. 2 tot 10 : Amendementen
- Nr. 11-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken
- Nr. 11-B : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 11-C : Verslag namens de Commissie voor Cultuur
- Nr. 11-D : Verslag namens de Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid
- Nr. 11-E : Verslag namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting
- Nr. 11-F : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
- Nr. 11-G : Verslag namens de Commissie voor de Media
- Nr. 11-H : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 11-I : Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer
- Nr. 11-J : Verslag namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid

DAMES EN HEREN,

Het advies- en overlegcomité Brussel en Vlaams Brabant heeft zich op 16 november 1993 gebogen over de begroting van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en dat deel van de uitgavenbegroting dat specifiek betrekking heeft op Brusselse initiatieven.

1. Toelichting van de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden

Het programma II. 1 Brusselse Aangelegenheden behelst slechts vier begrotingsposten.

01.01 Allerhande uitgaven inzake Brussel

Dit krediet stijgt met 1,1 miljoen in vergelijking met 1993 : 60,8 miljoen tegenover 59,7 miljoen in 1993. Het wordt onder meer aangewend om Brussel beter bekend en meer bemind te maken in Vlaanderen (promotionele actie, publikaties als Barelli, Ogen-blikken in Brussel, tentoonstellingsproject „Brusend Brussel” in Brussel en de hoofdplaatsen van de Vlaamse provincies . . .)

Eenzelfde doelstelling wordt beoogd met de Vlamingen naar Brussel te brengen om hun hoofdstad echt te leren kennen en te waarderen (Wandeling BGJG en VTB-VAB, seniorenroepsbezoeken,)

Verder wordt Brussel als hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap gepromoot in Europese (hoofd)steden : Amsterdam, Madrid, Rome, Parijs, Keulen, Galway...

Tenslotte wordt met deze begrotingspost de Vlaamse aanwezigheid en uitstraling in Brussel verzorgd (Koninklijk Ballet van Vlaanderen, Boterhammen in het Park, Klinkende Munt, Vlaamse aanwezigheid tijdens „Feest in de Warande” op 21 juli).

01.02 Regionale TV Brussel

Ook hier wordt een beperkte groei met 600.000 fr. vastgesteld : van 30 miljoen fr. naar 30,6 miljoen fr. in 1994. Het krediet wordt uitsluitend aangewend om de regionale TV Brussel te laten functioneren als steun voor de Vlaams-Brusselse gemeenschap en als tegenhanger van TéléBruxelles.

01.03 Internationaal Kunstenfestival Brussel

Dit krediet van 40 miljoen fr. komt over van het economische programma, waarmee in 1993 de „culturele ambassadeurs van Vlaanderen” werden gesubsidieerd. Het Internationaal Kunstenfestival Brussel moet in Brussel een podium creëren waarop Vlaanderen zijn kennen en kunnen aan de wereld kan tonen en waar de internationale hedendaagse kunstuitingen binnen het bereik van Vlaanderen gebracht worden.

41.01 Vlaamse Gemeenschapscommissie te Brussel.

De dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie bedraagt voor 1994 455 miljoen fr..

In de ontwerp-begroting van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zoals zij door het college van de VGC werd goedgekeurd op 25 juni 1993, werd de dotatie geraamd op 471.800.000 fr., hetzij 465,0 miljoen als gewone dotatie van de Vlaamse Raad plus 6,8 miljoen bijkomende dotatie uit het provisioneel krediet.

De begroting van de VGC zal moeten aangepast worden aan de dotatie zoals ze gestemd wordt door de Vlaamse Raad, aldus de minister. Daarenboven moet gesteld worden dat de VGC-ontwerpbegroting 1994 geen rekening houdt met de trekkingsrechten die de VGC, ingevolge het Sint-Michiels-akkoord, kan uitoefenen bij het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest : 200 miljoen in 1993, 400 miljoen in 1994, 520 miljoen in 1995 en 520 miljoen geïndexeerd vanaf 1996.

De minister herhaalt weliswaar dat de Vlaamse regering heeft gesteld dat zij de dotatie aan de VGC niet zal verminderen, ongeacht de concreet verworven trekkingsrechten.

De minister formuleert nog enkele vaststellingen bij de ontwerpbegroting voor 1994 van de VGC.

1. In de gewone dienst sluit de ontwerpbegroting af met een deficit van 21.752.999 fr. Dit geraamde tekort wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lager batig saldo van de vorige jaren (- 8,5 miljoen) en de vaste wil de uitgaven te optimaliseren. Dit impliceert de 100 % uitvoering van alle verordeningen ; de actualisering van de overeenkomsten met de VGC-vzw's en de overschakeling naar het geldelijk statuut van de Vlaamse Gemeenschap.

(Het jonge en beperkte kader van de VGC-administratie maakt dat er weinig of geen afvloeiingen zijn, zodat de besparing in de administratie van de VGC quasi geen effect heeft).

2. In de buitengewone dienst sluit de ontwerpbegroting 1994 met een batig saldo van 4.010.060 fr.

De Vlaamse Gemeenschap beperkt zich niet tot de dotatie van de Vlaamse Raad, maar voert ook ten aanzien van de VGC haar decreten uit. Derhalve kan de financiële inbreng van de Vlaamse Gemeenschap ten voordele van de VGC als volgt bepaald worden :

1. Gewone dienst

– dotaties (aangepast)	461.800.000
– administratie (gesco's)	1.150.000
– gemeenschapscentra	16.300.000
– bibliotheekwerking	21.300.000
– speelpleinwerking	1.500.000
– sport	3.800.000
– kansarmoedebestrijding (VFIK)	40.000.000
– Kind en Gezin	2.350.000
– Totaal	548.200.000
of 93,0 % van de totale inkomsten	

2. Buitengewone dienst

– Investeringsfonds (VIF)	60.000.000
– toelagen impulsfonds (migrantenwerking)	4.000.000
	64.000.000
of 87,6 % van de totale inkomsten	

De minister besluit dat de ontwerpbegroting 1994 van de VGC aan de ontvangstzijde moet aangepast worden aan de 455,0 miljoen fr. dotatie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij moet met een batig saldo of minstens in evenwicht afsluiten en rekening houden met de Sint-Michielsgeld.

2. Bespreking

De heer Dielens verwijst naar het Verslag van de heren Lisabeth en Platteau over de werkzaamheden van de Subcommissie voor Financiën en Begroting (Stuk 394 (1992-1993) – Nr. 1) waarin een uitgebreid hoofdstuk is opgenomen over de vraag of het Rekenhof al dan niet bevoegd is om de Vlaamse Gemeenschapscommissie te controleren.

Het Rekenhof stelt dat het bevoegd is om controle te houden over de Vlaamse Gemeenschapscommissie evenals over de eventuele “Brussel-luiken”, die de Vlaamse Gemeenschap in haar decreten en besluiten zou opnemen.

De VGC daarentegen stelt dat formeel gezien geen enkele wettekst voorziet in de controle op de Vlaamse Gemeenschapscommissie door het Rekenhof. De VGC is een ondergeschikt bestuur.

De minister verklaart de standpunten van beide instellingen te begrijpen. De Vlaamse Gemeenschapscommissie is een sui generis instelling die zich historisch gezien in de plaats stelde van de gemeenten voor culturele aangelegenheden. De minister is van oordeel dat de trekkingsrechten die de VGC kan uitoefenen sinds het Sint-Michielsakkoord een nieuw licht op deze aangelegenheid kunnen werpen.

De heer Lievens, Eerste Auditeur-Directeur bij het Rekenhof, verklaart dat de VGC in toenemende mate opdrachten krijgt die haar statuut van rechtsopvolger van de Nederlandse Commissie voor Cultuur overstijgen. Zo bijvoorbeeld de Brussel-luiken in sommige decreten, het speciaal trekkingsrecht op het investeringsfonds, de voorafname op het VFIK. Hier wordt de VGC veeleer een verlengstuk voor Brussel van de Vlaamse regering. Verder verwijst de heer Lievens naar artikel 65 van de Brusselwet van 12 januari 1989 : “Elke gemeenschapscommissie kan de verordeningbevoegdheden uitoefenen die haar zijn overgedragen respectievelijk door de Vlaamse Raad en de Franse Gemeenschapsraad. „

Er lopen dus, aldus de heer Lievens, een aantal financieringskanalen vanuit de Vlaamse Gemeenschap over de VGC die aan de klassieke controle door het Rekenhof ontsnappen. De jure is de VGC echter niet aan deze controle onderworpen.

Echter, het steeds aangroeiend aantal technieken om de VGC, buiten haar dotatie, middelen toe te spelen holt de waarborg uit die via de controle van het Rekenhof wordt geboden voor de correcte aanwending van de overheidsmiddelen. Het Rekenhof heeft reeds in de subcommissie van Financiën zijn visie hieromtrent kenbaar gemaakt. Zie hoger geciteerd stuk 394 (1992-1993) – Nr. 1.

De heer Geens meent dat er een pragmatische oplossing moet gevonden worden. Er zijn wellicht analoge voorbeelden.

De heer Lievens verklaart dat het Rekenhof streeft naar een protocol dat geen afbreuk doet aan het statuut van de VGC.

De heer Dielens ziet niet in wat zich verzet tegen controle door het Rekenhof.

De minister herhaalt dat er een juridisch een hiaat zou kunnen ontstaan zijn bij de rechtsopvolging van de NCC door de VGC. De eventuele controle noopt tot een aanpassing van de Bijzondere Wet. Inmiddels zou uitkomst kunnen worden geboden via een protocol tussen de VGC, de voogdijmi-

nister, het Rekenhof en de Vlaamse Raad. Vermits steeds meer decreten een Brussels luik hebben moet over de aanwending van deze gemeenschapsgelden ook een afdoende controle kunnen worden gerealiseerd. Wellicht kan ook vanuit de Vlaamse constitutionele autonomie een oplossing worden gezocht.

De minister verklaart dat hij niet a priori tegenstander is van controle, behoudens voor de dotatie. Hier speelt de autonomie van de instelling en de voogdij.

Mevrouw Creyf vraagt uitleg met betrekking tot de trekingsrechten die de VGC zullen toekomen vanuit de begroting van het Brussels Gewest. Het betreft hier gewestgelden terwijl de VGC enkel bevoegd is voor gemeenschapsaangelegenheden.

De minister antwoordt dat de VGC al voor 1993 voor 200 miljoen frank trekkingsrechten voor gemeenschapsaangelegenheden op het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kan uitoefenen. Er werd nog geen beslissing genomen voor de uitoefening hiervan en de besteding ervan voor 1993 en ook nog niet voor 1994.

Mevrouw Creyf vraagt wat de stand van zaken is met betrekking tot de overdracht van de gemeenschapscentra. Een decreet hierover wordt voorbereid. Zal dit gevolgen hebben voor de begroting van de VGC ?

De minister antwoordt dat het ontwerp van decreet nog voor adviesverlening bij de Raad van State voorligt. Het zal zo spoedig mogelijk bij de Vlaamse Raad worden ingediend.

De heer De Boeck vraagt of de minister op de hoogte is van de zorg verwoord door Stad en Cultuur met betrekking tot het ontwerp van decreet tot regeling van de overdracht van roerende en onroerende goederen van de Vlaamse Gemeenschap naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie, in 't bijzonder de gemeenschapscentra. Het principe van de overdracht van de lokale culturele infrastructuur wordt ten volle toegejuicht. Inhoudelijk regelgeving, personeelsbeleid en verdere uitbouw kunnen zodoende op geïntegreerde wijze worden aangepakt. Stad en Cultuur heeft echter fundamentele bezwaren tegen de modaliteiten van het ontwerp van decreet. Vele gemeenschapscentra dreigen hun erkenning te verliezen omdat zij niet meer beantwoorden aan het decreet van 24 juli 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van Nederlandstalige culturele centra. Een krediet van maximaal 450 miljoen frank gespreid over 20 jaar voor de kosten van het eigenaarsonderhoud, verbouwing en vernieuwbouw, is volstrekt onvoldoende als men weet dat een aantal gebouwen sterk onderkomen zijn. Ook de jaarlijkse schijven voor uitrustingsgoederen en kosten van beheer en gebruik zijn erg krap.

De minister antwoordt dat de oplossing voor het gestelde probleem erin bestaat dat in het uitvoeringsbesluit van het decreet van 24 juli 1991 een speciale inspanning wordt gedaan voor de gemeenschapscentra in het Brusselse. Men doet een maximum inspanning. De financiële mogelijkheden zijn echter budgettair beperkt. Er zal eerstdaags een gesprek zijn tussen de minister en de collegeleden van de VGC hierover.

De heer Geens vestigt de aandacht van de commissie op een institutionele evolutie die zich in het Brusselse aan het voltrekken is. De Franse Gemeenschap is zich – ook in Brussel – aan het oplossen en dreigt te worden overvleugeld door het Waalse Gewest.

Verder vraagt de heer Geens aandacht voor de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen. Zij behoren wel-

is waar tot de bevoegdheid van de federale overheid maar dreigen onvoldoende aandacht te krijgen. Ook de Vlamingen hebben nochtans belang bij het goed functioneren van deze instellingen waarvan vele een internationale reputatie hebben. Op welke wijze kunnen de Vlamingen hiertoe bijdragen om zo op indirecte wijze hun voordeel te doen met de uitstraling van de Vlaamse bijdrage.

Tot slot vraagt de heer Geens dat bij het decentraliseren van de lokale administratieve diensten van de provincie Brabant toch een aanwezigheid in Brussel gewaarborgd wordt.

De minister bevestigt dat het Waalse Gewest de bevoegdheden op het vlak van het onderwijs en de welzijnssector naar zich toe haalt ten nadele van de Franstalige Gemeenschap. Dit heeft voor gevolg dat het Waalse Gewest zich in veel mindere mate inlaat met de Brusselse realiteit dan van Vlaamse zijde het geval is. Deze asymmetrische evolutie schept een zeer specifieke toestand in Brussel en noodzaakt Vlaanderen ertoe de band met de Vlaamse Gemeenschap te Brussel zo sterk mogelijk te maken.

Wat het statuut van de nationale culturele en wetenschappelijke instellingen betreft verklaart de minister dat inspanningen hiervoor vanuit de twee cultuurgemeenschappen moeten worden geleverd. Ook na het Sint-Michielsakkoord blijft de federale overheid bevoegd voor deze instellingen.

Ook hier dreigen moeilijkheden gezien de stijgende desinteresse vanwege de Walen voor Brussel en de Franstalige Gemeenschap aldaar. Uiteindelijk zou deze evolutie kunnen resulteren in het beheer van deze instellingen door Vlamingen enerzijds en Franstalige Brusselaars anderzijds.

Door minister Dehousse wordt thans, voor het PSK, een regeling voorbereid waarbij de voordracht van de beheerders vanuit de twee cultuurgemeenschappen wordt gewaarborgd.

Wat de lokalisering van de administratieve diensten betreft verklaart de minister dat de Vlaamse regering van oordeel is dat voor de administratie van de gemeenschapsaangelegenheden Brussel als vestigingsplaats maximaal dient te worden behouden. Diensten die niet met een publieke dienstverlening zijn belast kunnen naar Leuven, toekomstige hoofdstad van de provincie. Diensten met publieke dienstverlening worden ofwel behouden in Brussel, met een aparte cel verbonden aan het hoofdbestuur, ofwel gedeconcentreerd, ook in Halle-Vilvoorde (bijvoorbeeld VDAB).

3. Indicatieve stemmingen

Ter stemming gelegd worden de aan het Advies- en Overlegcomité toegewezen artikelen inclusief de dotatie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie aangenomen met 8 stemmen.

Met eenzelfde stemming stelt het Advies- en Overlegcomité de conformiteit vast tussen de administratieve begroting en de doelstellingen van de algemene uitgavenbegroting.

De verslaggever,

E. VAN VAERENBERGH

De voorzitter,

H. SUYKERBUYK